

НЕВЪНА НЕДЪЛЧЕВА

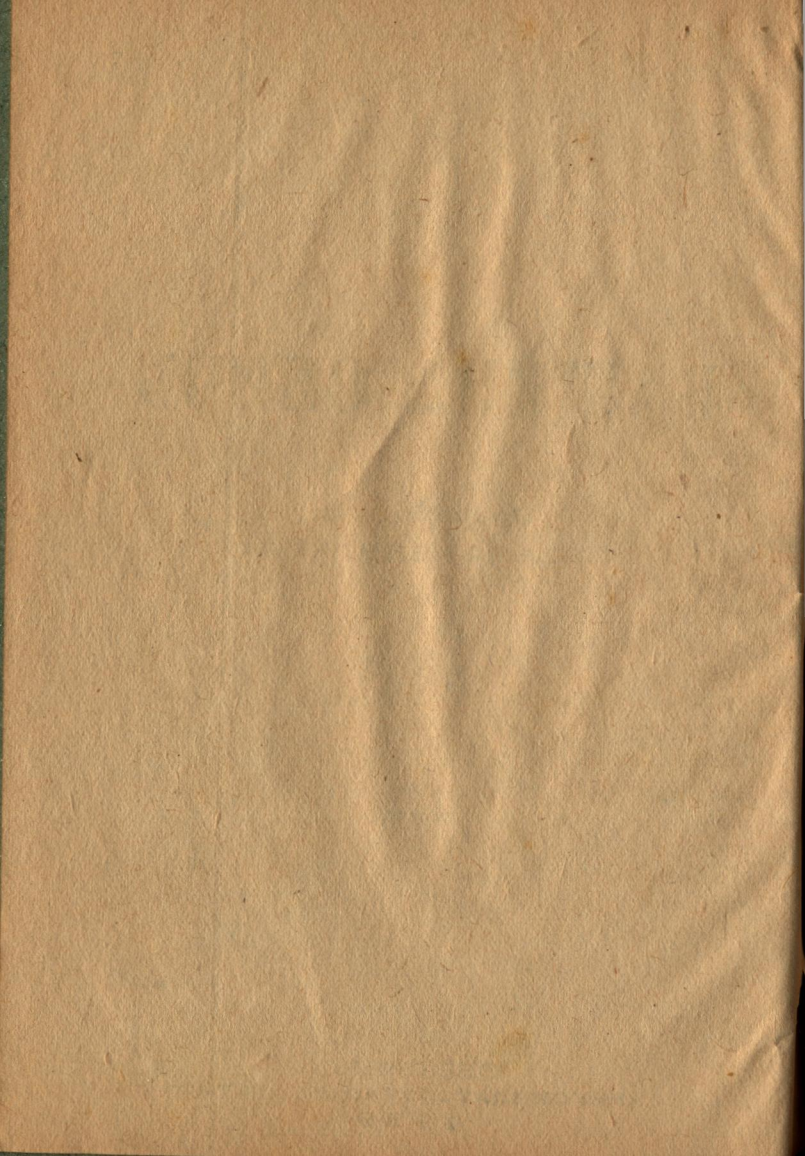

ашица
одичь

БАЩИНА ОБИЧЬ

Преработила:
НЕВЪНА НЕДЪЛЧЕВА

СЕВЛИЕВО
КНИГОИЗДАТЕЛСТВО „БРАТСТВО“
1939

ЧУЧУЛИГАТА

Връщаль се единъ день чичо Радой бързоходецьтъ отъ пазарь и се отбилъ край бистрия изворъ да си отпочине. Починалъ си той, похапналъ си и му се подрѣмнало. Наблизко имало една хубава круша и той отишелъ подъ нея. Турилъ си подъ главата дисагитѣ, наметналъ се съ кожухчето си и заспалъ сладко, сладко.

По едно време се събудиль и почувствуваль да пърха нѣщо до гърдитѣ му. Отначало се стресналъ. Какво ли ще се е заврѣло при него подъ кожухчето? Но като погледналъ, видѣлъ една малка птичка, която се гушела и треперѣла съ крилцата си до сърдцето му. Тя била малка чучулига. Чичо Радой бързоходецьтъ се усмихналъ приятелски и като я попривралъ съ ржката си, попогладилъ я и взелъ да гледа защо ли е дошла тая чучулига при него. Погледналъ той наоколо по небето и видѣлъ единъ соколъ да се вие надъ тѣхъ. Тогава той разбралъ, че сигурно той е гонѣлъ чучулигата и тя е дошла да се скрие подъ кожухчето му.

Разгърналъ чичо Радой пазвата си, сложиль птичката вжтре, метналъ отъ другата страна дисагитѣ и тръгналъ да си върви за село. А соколътъ се виелъ въ небето надъ тѣхъ.

Най-после, когато влѣзли въ селото и чичо Радой стигналъ кжщицата си, той се поогледалъ, и видѣлъ че соколътъ го нѣмало вече. Тогава той пушалъ чучулигата свободно да си хвърка.

Единъ день чичо Радой пакъ отишълъ на пазаря. Завелъ той тамъ една отъ кравитѣ си съ теленцето да ги продаде, защото искалъ да си направи нова кжщица, а не му достигали паритѣ. Продалъ той кравата съ теленцето, вземалъ паритѣ, които му дали за тѣхъ и тръгналъ да се връща. Като стигналъ до извора, пакъ седналъ да си почине и пакъ позадрѣмалъ подъ крушата.

Като си отпочиналъ добре, той станалъ и си наплискалъ лицето съ изворната вода. После си наметналъ кожухчето и тръгналъ за село. И още влѣзалъ не влѣзалъ въ двора, той извикалъ на жена си, че продалъ кравата съ телето и вземалъ добри парици. Ще си направятъ и тѣ най после кжщица.

— Колко взема?—попитала го жена му. А децата имъ ги заобиколили.

— Добри пари, отвърналъ чичо Радой, добри пари!

— Дай да ги видимъ де, подканила го жена му.

— Ей сега — и чичо Радой бръкналъ въ пояса си да извади кърпата, въ която билъ вързалъ паритѣ. Но тукъ търсилъ, тамъ търсилъ, нѣмало въ пояса му ни пари, ни кърпа.

Брѣхъ, ами сега? — ударилъ се по челото чичо Радой — нѣма ги паритѣ!

— Какъ тѣй? — стреснала се жена му, —

я прегледай по-добре! Вижъ по джебоветъ си че то може ли, толкова пари! . . .

Гледаль чичо Радой, търсилъ, — нѣма.

— Вѣхъ Божичке, че то какъ може такова нѣщо, завайкала се жена му. — Божичке, отиде и кравата и телето и паритѣ. По добре хичъ да не бѣше я водилъ на пазарь. . .

Децата ги гледали като втрещени, а по лицето на чичо Радой капѣли едри капки потъ отъ мжка и тревога.

Цѣлъ се претърсилъ той, но кърпата съ паритѣ не намѣрилъ.

— Ще се върна назадъ, рекълъ той, може да съмъ ги извадилъ нѣкъде изъ пжтя. Ще се върна да ги потърся.

— Ехъ, върни се, казала плачешкомъ жена му, върни се, ама то толкова хора отъ пазарь се връщатъ, до сега може да ги е намѣрилъ нѣкой.

— Ще се върна, пъкъ какъвто ни е късмета!

И тъкмо се канелъ чичо Радой да прекрачи прага и излѣзе отъ кжщи една птичка прилетѣла, втурнала се въ стаята и пушнала предъ краката му една кърпа. После изхвъркнала навънъ и кацнала на крушата при кладенеца.

Навелъ се бързо чичо Радой и какво да види — неговата кърпа и паритѣ вжтре вързани — паритѣ отъ кравата и телето.

— Господи Боже, извикалъ той, какво е това чудо? — и излѣзалъ да види пакъ птичката. И каква била изненадата му, когато той видѣлъ да подскача на крушата чучулигата, ко-

ято той билъ носилъ по рано въ пазвата си, за да я запази отъ сокола.

Чучулигата прилетѣла още веднажъ надъ главитѣ на смаянитѣ чичо Радой, жена му и децата му и излеѣтла къмъ небето.

—Това е Божя работа, казала стрина Радоевица, —Божя работа! Една птичка да донесе кърпата!

Дълго време въ село се говорѣло за чудната случка съ чучулигата, а въ семейството на чичо Радой се говори и споменува и донесъ. А ще се споменува може би и отъ внуци и отъ правнуци. . .

БАЩИНА ОБИЧЬ.

Това било отдавна, когато нѣмало училища въ всѣко село както сега, а само въ по-голѣмитѣ села и градове.

Живѣло тогава едно момченце въ едно планинско селце при родителитѣ си. Тѣ много го обичали, защото имѣ било само едничко. Растѣло детето, но отъ день на день ставало по непослушно, по упорито и своенравно. Училъ го баща му, поучавала го майка му, но то никого не слушало. Всѣки день правѣло различни пакости. Тжгувалъ татко му, плакала майка му, но то не хаело за нищо.

Сутринъ се скитало изъ планината и ту на нѣкоя крава кракътъ ще пребие съ камъкъ, ту нѣкоя коза ще бутне отъ нѣкоя канара и после ще се смѣе когато козарчетата тичали да я хванатъ, за да не се пребие.

Презъ лѣтото въ тая градина ще влѣзе да бере круши, въ оная сливи, ябълки, и день презъ день селянитѣ идвали да се оплакватъ на баща му, и искали да имѣ заплати направенитѣ отъ него пакости.

Чудили се бащата и майката какво да правятъ съ своето момче. Виждали, че ако така продължава, ще стане лошъ и невъзпитанъ човѣкъ. Най-после решили да го заведатъ въ съседното по-голѣмо село, кждето имало училище, та дано тамъ учительтъ му го оправи.

И единъ день събудили Николайчо, така се казвало момченцето, рано при зори и му казали, че ще отиде съ татко си въ голѣмото село. Като чулъ това, Николайчо се много зарадвалъ и веднага станалъ. Майка му му дала новитѣ дрехи, обувки — и той билъ готовъ. Баща му взелъ дисагитѣ и тръгнали за голѣмото село. Като стигнали тамъ, бащата попиталъ за училището. Показали му го и той заедно съ момчето си се опжтили къмъ него. Когато стигнали тамъ, видѣли на двора много деца да тичатъ и играятъ. Николайчо се много зарадвалъ, защото щѣло да има съ кого да си играе и да се весели.

Влѣзли вжтре и попитали за учителя. Следъ малко дошелъ той и ги погледналъ усмихнато съ хубавитѣ си кафяви очи. Отворилъ една врата и ги поканилъ да влѣзатъ въ учителската стая. Тамъ той ги запиталъ за какво сж дошли. Тогава бащата казалъ:

— Водя ти моето момче. Азъ и майка му се мжчихме, мжчихме да го възпитаеме, но не можахме. Затова рекохме да го доведемъ при тебе. Ти хемъ на книга да го научишъ, хемъ да му помогнешъ човѣкъ да стане. Но една молба имамъ къмъ тебе — каквато пакостъ направи, ти нѣма да го биешъ, ще си бележишъ само пакоститѣ му и като дойда азъ следъ недѣля две, мене ще биешъ вмѣсто него.

— Добре, казалъ учительтъ и пакъ се усмихналъ.

Подиръ малко бащата погалилъ момчето си по главичката, казалъ му „сбогомъ“ и тръгналъ за къмъ селото си.

А Никслайчо, недочакалъ още баща му да излѣзе отъ село, запозналъ се съ момчетата, започналъ да тича, да играе и до вечерята се сбиль съ нѣколко другари. И отъ тогава, всѣки день ученицитѣ почнали да ходятъ при учителя си и да обаждатъ Николайчо, за непрестаннитѣ му пакости.

Изминали се две недѣли и бащата пакъ дошелъ съ пълни дисаги да обиколи момчето си и да види какъ се учи.

Влѣзълъ той при учителя. Повикали тамъ и Николайчо. Тогава бащата попиталъ за момчето си какъ върви въ училището.

— Какъ върви? казалъ учительтъ строго. Върви така, че ще си приготвишъ гърба да ти се ударятъ пръчкитѣ, които трѣбваше на него да ударимъ. Непрестанно е правилъ пакости.

Николайчо погледналъ като смаянъ. Той съвсемъ билъ забравилъ поржчката на баща си. Въ това време влѣзълъ училищниятъ слуга съ една хубаво обелена пръчка въ ржка.

— Хайде ставай, казалъ пакъ учительтъ строго на бащата, ето вижъ, тукъ е отбелязано колко пакости е направилъ и колко пръчки трѣбва да ти се ударятъ.

Въздъхналъ дълбоко бащата и станалъ. Избърсалъ челото си по което имало едри капки потъ, а очитѣ му били изпълнени съ голѣма тжга.

— Започвай — далъ заповѣдъ строгиятъ учитель на училищния слуга. И слугата замахналъ съ пръчката и я стоварилъ върху гърба на привелия се баща. Следъ първия ударъ последвалъ втори, трети. Николайчо гледалъ съ широко отворени очи като изуменъ.

Той виждалъ приведения грѣбъ на баща си и какъ по него се стоварвала хубаво обелената прѣчка. Изведнажъ сѣкашъ нѣкаква желѣзна ржка хванала сърдцето му и го стиснала. При всѣки ударъ на прѣчката, ржката стискаше все по-силно малкото му сърдце. Въ душата му се събрала такава мжка, каквато той до тогава никога не билъ изпитвалъ. И като се разплакалъ изведнажъ силно, хвърлилъ се къмъ слугата, за да му попречи да бие повече баща му. Но учителятъ го хваналъ здраво за рамото и го отмѣстилъ на страна.

— Стой мирно, казалъ му той, такава е условието съ баща ти. Ти нали бѣше тука когато се уговорихме? Защо се мѣсишъ сега?

Но сърдцето на Николайчо се кжсало отъ мжка като гледалъ какъ биятъ татко му. Той почналъ да плаче високо съ гласъ. Предпочиталъ него да биятъ, отколкото добрия му татко, който винаги го бѣ обичалъ, хранилъ и обличалъ. Най-после той не могълъ повече да издържи, падналъ на колѣне предъ учителя си и почналъ, плачейки, да го моли да не биятъ повече татка му.

Учителятъ го гледалъ дълго. Строгостта отъ очитѣ му полека лека изчезнала и се замѣнила пакъ съ оня хубавъ приветливъ погледъ, съ който той най-напредъ ги посрѣщналъ. Очитѣ му станали пакъ тихи, хубави, усмихнати. Той далъ на слугата знакъ да не бие вече бащата.

Николайчо веднага станалъ, отишелъ при татко си и като колѣничилъ предъ него го молилъ за прошка.

Бащата се навелъ, изправилъ детето си и като го прегърналъ, казалъ:

— Синко, болката, която почувствахъ отъ пръчката която се слагаше на гърба ми, не е нищо въ сравнение съ мжката и болката, които изпитвамъ когато ти правишъ различни пакости. . .

Николайчо погледналъ татко си и видѣлъ, че очитѣ му сж изпълнени съ голѣма тжга и скръбъ. И пакъ усетилъ желѣзната ржка да стиска силно сърдцето му.

На другия день бащата на Николайчо си тръгналъ за село. Учителтъ го изпратилъ надалечъ и дълго си приказвали съ него.

Отъ тогава каквото и да правелъ Николайчо, той все мислѣлъ за своя баща. Предъ неговиятъ погледъ заставали все татковитѣ му очи изпълнени съ скръбъ и той въздъхвалъ дълбоко. Когато щѣлъ да направи нѣкоя пакостъ, тсй изведнажъ си спомнялъ за приведения му бащинъ грѣбъ и ударитѣ, който се стоварвали върху него. Тогава той махвалъ съ ржка и се отказвалъ да направи пакостъта или да се сбие съ другаритѣ си. Вземалъ книгата и почвалъ да чете внимателно.

Минали се много години. Николайчо израстналъ и станалъ хубавъ младъ момъкъ. Той свършилъ училището съ отличие. Родителитѣ му се радвали, а всички селяни го уважавали и почитали. Мнозина често го хвалили и посочвали за примѣръ въ селото, защото билъ уменъ, добъръ и трудолюбивъ.

Но винаги, когато слушалъ похвалитѣ, той знаелъ въ душата си, че всичко това дължи на голѣмата му бащина обичъ, която бѣ готова всѣкога да понесе всички наказания заради погрѣшкитѣ на сина.

ПРИЗНАТЕЛНОСТЪ

Живѣли нѣкога, много отдавна, горе въ планината, при една тепавица, единъ мжжъ и една жена. Мжжътъ по цѣль день работилъ при тепавицата, а жената разкопавала близката полянка и засаждала картофи.

Единъ день имъ се родило малко, хубаво момиченце, ксето нарекли Росица. Бащата билъ много радостенъ и съ пѣсенъ пускалъ буйния потокъ въ тепавицата, а майката презъ свободното си време, когато малката Росица спѣла, ходѣла въ близката гора да събира ягоди или гѣби.

Случило се веднажъ, като си берѣла ягоди да чуе нѣкакво скимтене наблизко въ храститѣ. Отначало тя се малко поуплашила, но после се приближила и видѣла близко до една хралупа въ храститѣ едно съвсемъ мѣничко меченце. Хралупата била праздна, а мечето продължавало да скимти. Тогава тя се сетила, че това меченце, сигурно ще е на мечката, която преди два дни нѣколко овчари били убили.

Тя била милостива женѣ, спомнила си за своето мѣничко детенце, което сжщо така би плакало гладничко, ако тя се разболѣе или случайно умре. Затова се навела, взела мечето и го занесла у дома си. Тамъ тя го накърмила и се грижила за него, както и за своята малка Росица. Когато мечето поотраснало, тя го пустила въ гората да си търси самò храната.

Малката Росица растѣла подѣ грижитѣ и любовѣта на своитѣ родители. Но минало се известно време, въ една студена дѣждовна ношѣ татко ѣ се простудилѣ, разболѣлѣ и следнѣколко дни умрѣлѣ.

Майка ѣ много плакала за него и не знаела какво да направи — дали да слѣзе долу въ селото или да остане на тепавицата. Най-после решила да остане горе на тепавицата, защото ѣ било мжчно да се раздѣли съ това, което я заобикаляло. Всичко, което ѣ напомняло за нейния добѣръ мжжѣ ѣ било мило и скжпо. Но тѣй като била сама и слаба, а и нѣмало кой да пази малката Росица, тя се прибрала въ малката кжщица край полянката, а тепавицата я поели други селяни.

Отѣ тогава тя почнала да води малката Росица въ гората и тамѣ заедно събирали разни треви и билки, които продавали на селянитѣ противѣ всѣкакви болести.

Така се изминали нѣколко години. Но единѣ день нѣкои селяни наклеветили, че жената, която живѣела горе на планината и продава билки, била магѣосница, че била правила всѣкакви лоши магии и затова била много опасна за селото. За да се избавятѣ отѣ нея, цѣлото село се събрало и решило да отидатѣ хора, да хванатѣ жената, да я доведатѣ долу и всрѣдѣ селото да я хвѣрлятѣ на мечката стрѣвница, която били хванали скоро селянитѣ съ капанѣ.

Решили и сторили. Отишли една сутринѣ много рано горе въ планината, хванали жена-

та, свързали я съ вжжетата и я смъкнали долу въ село.

Росица много плакала, но нѣмало кой да я чуе. Отвели майка ѝ. Само една жена се смилила надъ момиченцето и го прибрала въ своята кжща при децата си.

На другия день се събрали всрѣдъ селото всички селяни и довели съ синджири мечката. Следъ това довели и жената, която гледала всички съ хубавитѣ си кротки очи безъ да знае защо сж я вързали и какво ще правятъ съ нея.

Най-после, когато всички първенци отъ селото се събрали около праздното заградено мѣсто, кждето била мечката, решили да хвърлятъ жената при нея. Нѣколко здрави селяни хванали беззащитната жена и я блѣснали вжтре при страшната мечка.

Но какво било очудването на всички, когато мечката вмѣсто да се хвърли и разкжса жената, както очаквали, тя зарѣмжала радостно. После се хвърлила въ краката на жената и почнала да ги ближе. Повдигнала рошавата си глава и заблизала ржцетѣ ѝ.

— Това не е магьосница, викнали женитѣ, които гледали наоколо и се просълзили отъ умиление. — Това е светица. По скоро трѣбва да се извади отъ тамъ.

Жената отначало се много уплашила, когато я блѣснали при мечката и мислѣла, че този е последния часъ отъ живота ѝ. Но после като видѣла мечката да ближе краката и ржцегѣ ѝ, да се изправя и трие главата си о роклята ѝ, тя изведнажъ познала онова мал-

ко, беззащитно меченце, което намърила някога въ гората. То имало сжщиятъ бълъ кичуръ козина на главата си и сжщото отхапано отъ единия край лѣво ухо.

Селянитѣ бързо извадили жената и върнали при нея малката Росица. Тя като видѣла майка си, хвърлила се на шията ѝ и заплакала отъ радостъ. Следъ това съ почести и свирни завели жената и детето пакъ горе въ планината въ малката имъ къщичка.

И никой другъ освенъ жената незнаелъ, че тя дължи живота си само на чудната паметъ и признателность на мечката. Малкото мече, израстнало въ голѣма мечка, никога не бѣ забравила тая, която го бѣ намърила въ гората и откърмила.

И не веднажъ майката разказвала на Росица за чудната признателность на животнитѣ за стореното имъ добро. Но отъ всички, съкашъ у мечката тая признателность е най-голѣма.

И когато довършвала разказа си, тя добавила:

— Ако и хората помнѣха доброто, което имъ е направено, поне толкова, колкото мечката, то все пакъ би било много добре. . .

МЕЧА БЛАГОДАРНОСТЪ

Край една голѣма вѣковна гора, се нами-
раше кжщичката на Станко дърварина. Той се
бѣ отдѣлилъ отъ близкото село, чийто кжщич-
ки се бѣлѣеха отъ далечъ. Разоралъ бѣ, което
можеше да се разоре край малката си кж-
щичка и бѣше засѣялъ картофи, бобъ и нѣ-
кои други зеленчуци, които можеха да вирѣятъ.

Челедъта му бѣше голѣма, имаше дребни
дечица, затова отъ ранна сутринъ той се тру-
дѣше и работѣше заедно съ сговорната си
жена. Едва късно вечеръта се прибраха заедно
съ децата да се нахранятъ и заспятъ сладкъ-
сънъ, следъ дневната работа.

Станко бѣ пѣргавъ и неуморенъ. Кога
копаеше картофитѣ, кога плевѣше боба, а най-
често ходѣше въ гората за дърва, както за се-
бе си, така и за други селяни отъ селото. За-
това и всички му казваха Станко дърваринтъ.

Единъ день Станко пакъ бѣше отишѣлъ
да сѣче въ гората дърва. И тѣй както си сѣче,
замислилъ се за най голѣмото си момченце,
което учеше въ града на училище, току му се
зачу нѣкакво рѣмжене. Отначало той не обър-
налъ внимание на това, но по-после нѣкакъвъ
шумъ отъ счупени прѣчки го накаралъ да си
обърне главата. И като гледа, какво да види?
Право къмъ него вървѣла една голѣма мечка.
Замръзналъ си дърваринтъ на мѣстото. Кръвта
му затупала въ жилитѣ на врата, после за-

шумѣла въ главата му и той не могълъ нито да помръдне даже. А мечката вървѣла право срещу него. И като презъ мъгла забелѣзалъ Станко, че мечката го гледа нѣкакъ умолително. Изглеждало че нѣмала никакво желание да се нахвърли върху него. И каква била неговата изненада, когато мечката дошла съвсемъ близо до него, изправила се и му подала лапата на предния си кракъ.

Поизбърсалъ си студената потъ отъ челото Станко, попримигалъ и погледналъ по-добре. Сърдцето му вече не биело тъй силно и той можалъ да види, че въ лапата на мечката имало забитъ голѣмъ трънъ.

Като разбралъ каква е работата, по-скоро той се приближилъ до мечката. Успокоенъ вече, той внимателно извадилъ голѣмия трънъ отъ лапата ѝ. После извадилъ отъ джеба си едно шишенце масло, което той винаги носелъ съ себе си и намазалъ раната отъ тръна. После отново избърсалъ потното си чело и въздъхналъ дълбоко.

Но мечката не си тръгнала, както очаквалъ той, а почнала да го дърпа съ здравата си лапа. Отначало Станко не можалъ да разбере какво иска да му каже. Но най-после, когато тя нѣколко пжти го подръпнала, той разбралъ, че тя иска да го заведе нѣкъде. Видѣлъ той, че мечката нѣма да му стори нѣщо лошо и затова тръгналъ следъ нея. А тя вървѣла, вървѣла и все се обръщала да види дали дърваринтътъ върви следъ нея. Така тѣ дълго вървѣли и навлѣзли навжтре въ гората. Най-после мечката го завела при три хралу-

пести дървета и му ги посочила. Станко се навелъ, погледналъ и останалъ като смаянъ. Хра-лупеститѣ дървета били приспособени за ко-шери отъ горски пчели. И тритѣ били пълни съ медъ. Голѣма била радостъта на дърварина, а мечката гледала мило и продължително, по-сле си навела главата и отминала навжтре въ гората.

Съ свѣтнало отъ радостъ лице, Станко отърчалъ у дома си, обадилъ на жена си и като взели съдове, отишли пакъ въ гората. Тѣ принесли много пити медъ у дома си и цѣла-та му многолюдна челядъ дълго време си подслаждала хлѣбеца съ него.

А въ цѣлото село се разнесла мълвата за чудната меча благодарностъ.

ДА Е ДОВОЛЕНЪ. . .

Живѣли нѣкога въ едно голѣмо селище богатъ Стоянъ и беденъ Стоянъ. Всички ги познавали, защото единиятъ Стоянъ билъ най-богатия въ селището, а другия най-бедния.

Кой какъ минелъ край богатъ Стоянъ виждалъ голѣми дворове, по които безгрижно, играели много деца, а млади моми и невѣстичали и работили отъ сутринъ до вечерь. Наоколо имало обширни овощни и зеленчукови градини, които били обработвани и засаждани отъ много млади момци. Изобилие се виждало навсѣкжде и въ всичко.

И нѣмало пжтникъ да замръкне въ селището, да не бжде поканенъ у богатъ Стоянъ да пренушува, да се нахрани и да му се даде нѣщо за изъ пжтъ.

Когато на сутринята богатъ Стоянъ изпращалъ госта си, който благодарилъ за приема, той му казвалъ:

— Сполай на Господа! Благодаренъ съмъ много и премного ми е далъ.

И наистина, хамбаритѣ му били винаги пълни съ жито, макаръ че не връщалъ беденъ човѣкъ. Пѣкъ давалъ и безъ да му поискать. Оборотѣ му били пълни съ добитѣкъ, кошаритѣ съ овци, които отъ година на година все по-вече се плодили и намножавали.

И богатъ Стоянъ всѣка сутринъ и всѣка вечерь казвалъ:

— Аминъ, Господи, далъ си ми, много си ми далъ, и благодаренъ съмъ ти отъ душа и сърдце.

Минелъ ли пъкъ човѣкъ край беденъ Стоянь, какво да види: кжцата мръсна, неметена, нечиста. Децата му неомити и нересани тичали изъ локвитѣ и се каляли. Жена му приседнала край стобора на слънце, а самъ сироманъ Стоянь разрошенъ, размахвалъ ржце и ѝ говорѣлъ:

— Та туй какво е — правда ли е? Я погледни у богатъ Стоянь, имането препълнило всичко и отъ портитѣ ще потече навънъ. Какъвъ е тоя Господь, който на едни дава съ шепи, а на други нищо не дава? Азъ да мога да се явя предъ Него, че да Го попитамъ кжде Му е справедливостъта, кжде Му е милостъта и правдата? Ние тукъ тънемъ въ сиромашия, гладуваме, а на богатъ Стоянь е далъ много и премного. Дотегна ми вече и живота, и телото, и тая сиромашия. . .

Но не само сиромашията дотегнала на беденъ Стоянь, но и богатството — на богатъ Стоянь. Дотегнало му да се разправя съ имане и добитѣкъ, дотегнало му да събира пълни хамбари съ жито и обилни плодове отъ плодни градини. Уморилъ се и си казвалъ:

— Да мога да поприказвамъ съ Господа, да ми намали богатството, та да си отпочина малко. Защото многото имане е и голѣма умора.

Единъ день презъ тѣхното селище миналъ единъ светия, който живѣлъ въ постъ и молитва горе въ планината. Като го видѣли богатъ Стоянь и беденъ Стоянь, втурнали се при

него и го замолили. Първо си казалъ молбата беденъ Стоянъ, че не могълъ да трае повече.

— Слушай, казалъ сироманъ Стоянъ на светията, — кажи на Господа, като приказвашъ съ Него, че ми е дотегнало да съмъ сироманъ. Искамъ да ми прати малко имотецъ и богатство.

— Добре, казалъ светията, ще му кажа.

— Чувай какво, започналъ и богатъ Стоянъ, молимъ ти се отъ сърдце, като приказвашъ съ Господа Вишний, спомени ме и мене и Му кажи, че съмъ му много благодаренъ за всичко, но много Го моля да ми отнеме малко отъ богатството. Уморихъ се и искамъ малко да си почина, та затова Го моля да ми отнеме отъ богатството.

— Добре, казалъ светията, ще му кажа.

Следъ една недѣля, светията дошълъ пакъ въ селото да каже отговора на Господа на богатъ и беденъ Стоянъ. Като го видѣлъ беденъ Стоянъ, втурналъ се съ все сили къмъ светеца и го запиталъ отъ далечъ:

— Е, какво ти каза Господь?

— Каза ми, че за да станешъ богатъ, трѣбва да бждешъ доволенъ и благодаренъ на това, което имашъ.

— Ха, изсмѣлъ се беденъ Стоянъ, и тазъ добра, какъ ще бжда благодаренъ на тая сиромашия и тегло?

— Е, казалъ светеца, както искашъ, тъй ми казаха, тъй ти казвамъ.

— Фю-ю, какъ пъкъ да не съмъ доволенъ, мърморелъ сироманъ Стоянъ и се запжтилъ да обади отговора на жена си.

Въ това време богатъ Стоянъ отишълъ да присрещне светеца и го запиталъ:

— Е, какво ти каза Господь за мене?

— Каза ми, че ако искашъ да осиромашѣешъ, трѣбва да станешъ недоволенъ отъ това, което ти е далъ. Да възроптаешъ противъ Него и да не благодаришъ всѣкичасно.

— Ахъ, очудилъ се богатъ Стоянъ, но какъ може да не съмъ доволенъ, какъ може да не благодаря всѣкичасно на Бога? Не, не мога да бжда недоволенъ!

— Е, казалъ светеца, като не можешъ да бждешъ недоволенъ, щѣ си останешъ все такъвъ — и си отминалъ по пжтя за къмъ планината.

Богатъ Стоянъ се върналъ съ наведена глава къмъ дома си и си мислилъ:

— Не, не мога да бжда недоволенъ, доволенъ съмъ Господи, благодаря ти!

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Чучулигата	3
2. Бащина обичь	7
3. Признателностъ	13
4. Меча благодарностъ	16
5. Да е доволенъ	19

КНИЖКАТА „БАЩИНА ОБИЧЬ“,
ОТЪ НЕВЪНА НЕДЪЛЧЕВА, ИЗДА-
НИЕ НА КНИГОИЗДАТЕЛСТВО
„БРАТСТВО“, СЕВЛИЕВО, СЕ ОТ-
ПЕЧАТИ ВЪ ТРИ ХИЛЯДИ ЕК-
ЗЕМПЛЯРА ПРЕЗЪ 1939 ГОДИНА.

